

Prolog

20. december 1937

Lyt engang: Fem kilometer inde i skoven neden for Arnott's Ridge, og stilheden er så massiv, at det er, som om man vader gennem den. Der er ingen fuglesang efter solopgang, selv ikke om sommeren og da slet ikke nu, hvor den kølige luft er så tæt af fugt, at de få blade, der stadig tappert klamrer sig til grenene, hænger helt stille. Der er intet, der bevæger sig mellem egne og valnøddetræerne. Dyrene ligger som tæt sammenslyngede bløde pelsklumper dybt under jorden i deres trange huler eller i udhulede træstammer. Sneen er så dyb, at muldyret synker i til haserne, vakler og pruster mistroisk for hvert andet skridt, mens det prøvende afsøger jorden for huller og løse sten under det endeløse hvide dække. Kun den smalle flod længere nede løber ufortrødent videre. Dens klare vand strømmer klukkende og boblende hen over det stenede leje mod et mål, som ingen her nogensinde har set.

Margery O'Hare vrikker forsigtigt med tærne i støvlerne, men det er allerede flere timer siden, de blev følelsesløse, og hun krymper sig ved tanken om, hvor ondt det vil gøre, når de omsider begynder at tø op igen. Tre par uldne strømper, men i dette vejr føles det som at gå barbenet. Hun stryger det store muldyr over halsen og børster iskrystallerne af den tykke pels med sine solide herrehandsker.

„Der er dobbelt ration til dig i aften, Charley-dreng,“ siger hun og ser de store ører dreje sig bagud. Hun rykker sig i sadlen, retter på sadeltaskerne og sikrer sig, at balancen er i orden, mens de forsigtigt manøvrerer ned mod floden. „Og varm melasse. Mmm, måske skal jeg ligefrem selv tage en portion.“

Seks kilometer til, tænker hun. Hvorfor spiste hun dog ikke noget mere her til morgen? Forbi Indianerskrænten, op ad Fyrrestien, to høje råb, og så vil gamle Nancy komme hende i møde. Hun vil som sædvanlig gå og synge salmer, og hendes klare stemme vil give genlyd i skoven, mens hun går og svinger med armene som et barn.

‘Du behøver ikke at trave syv kilometer for at gå mig i møde,’ siger hun til den gamle kvinde hver fjortende dag. ‘Det er vores arbejde. Det er derfor, vi er på hesteryg.’

‘Åh, I piger har nok at se til.’

Hun kender godt den egentlige grund. Nancy kan, ligesom sin sengeliggende søster, Jean, i den lille bjælkehytte i Red Lick, ikke udholde tanken om at risikere at gå glip af den næste sending historier. Hun er fireogtres år gammel, har tre tænder tilbage i munden og er helt pjattet med flotte cowboys. ‘Ham Mack McGuire, han får mit hjerte til at flapre som vasketøj i blæsten.’ Hun slår hænderne sammen og ser forelsket mod himlen. ‘Sådan som Archer beskriver ham, altså, det er, som om han træder lige ud fra siderne og svinger mig op på hesten til sig.’

Hun læner sig konspiratorisk frem. ‘Det er nu ikke kun hesten, jeg kunne tænke mig at ride. Min mand plejede at sige, at jeg var en glimrende rytter som ung!’

‘Det er jeg slet ikke i tvivl om, Nancy,’ svarer hun hver gang, og så griner den gamle kvinde højt og klasker sig på lårene, som om det var første gang, hun fortalte den vits.

En kvist knækker, og Charleys ører sitrer. Med de store ører kan muldyret sikkert høre halvvejs til Louisville. „Denne vej, gamle dreng,“ siger hun og styrer ham væk fra den stenede klippegrund. „Om et øjeblik kan vi høre hende.“

„Hvor tror du, du skal hen?“

Margery drejer hurtigt hovedet.

Han dingler lidt, men hans blik er fast og hviler direkte på hende. Hun ser, at han har spændt hanen på riflen, og at han holder den som en idiot med fingeren på aftrækkeren. „Nå, så nu kan du godt se mig, hva', Margery?“

Hendes hjerne arbejder på højtryk, men hun svarer roligt: „Jeg ser dig, Clem McCullough.“

„Jeg ser dig, Clem McCullough,“ efteraber han og spytter som en fræk knægt i skolegården. Hans hår stritter i den ene side, som om han har sovet på det. „Du ser på mig oppefra og ned. Du ser på mig, som om jeg var skidtet under dine sko. Som om du var noget særligt.“

Hun har aldrig været bange af sig, men hun kender bjergeggen her godt nok til ikke at lægge sig ud med en fulderik. Specielt ikke en fulderik med et ladt gevær.

Hun gennemgår i hovedet listen over folk, hun kan tænkes at have fornærmet – guderne skal vide, at der er nok at vælge imellem – men McCullough? Bortset fra det indlysende kan hun ikke komme i tanke om noget.

„Ethvert mellemværende, din familie havde med min far, blev begravet sammen med ham. Der er kun mig tilbage, og jeg er ikke interesseret i blodfejder.“

McCullough er ude på stien nu og står skrævende med fingeren på aftrækkeren. Han er helt blåskjoldet i hovedet – sikkert for fuld til at indse, hvor kold han er. Måske også for fuld til at ramme hende, men det er ikke noget, hun tør satse på.

Hun rykker sig lidt i sadlen og sagtner farten, mens hun skæver til siden. Skråningen ned mod floden er for stejl, og der er for mange træer til, at hun kan komme den vej. Hun bliver nødt til at tale ham til fornuft eller ride ham ned. Det sidste er stærkt fristende.

Muldyret drejer ørerne bagover. I stilheden kan hun høre blodet dunke som en insisterende trommelyd i ørerne. Højere end hun nogensinde før har oplevet det.

„Jeg passer bare mit arbejde, McCullough. Jeg ville sætte pris på, at du lod mig passere.“

Han rynker panden, fanger den potentielle krænkelse i hendes overhøflige brug af hans navn, og idet han bevæger geværet, går det op for hende, at hun har dummet sig.

„Dit arbejde ... Du tror nok, du er noget. Ved du, hvad du trænger til?“ Han spytter højlydt, mens han afventer hendes svar. „Jeg sagde, ved du, hvad du trænger til, tøs?“

„Jeg vil tro, at min forestilling om, hvad det er, ikke stemmer helt overens med din.“

„Åh, du er så stor i kæften. Tror du ikke, vi ved, hvad det er, I har gang i? Tror du ikke, vi ved, hvad I har spredt mellem ærbare, gudfrygtige kvinder? Vi ved godt, hvad det er, I går og laver. Det er Djævelens værk, Margery O'Hare. Og der er kun én måde at drive det onde ud af en tøs som dig på.“

„Hvor gerne jeg end ville blive her og finde ud af, hvad det er, så har jeg faktisk lidt travlt, så måske kan vi fortsætte denne ...“

„Hold din kæft!“

McCullough hæver geværet. „Hold din forbandede kæft!“

Hun tier.

Han træder to skridt nærmere og standser skrævende foran hende. „Kassåkomned!“

Charley tripper nervøst, og hendes hjerte har sat sig som en lille kold sten i halsen. Hvis hun vender om og flygter, skyder han hende. Den eneste vej her følger floden. Skovbunden er stenet og glat, og træerne står for tæt til, at hun kan komme den vej. Hun indser, at der ikke er nogen i miles omkreds, ingen bortset fra gamle Nancy, der netop nu langsomt kæmper sig op over bjergtoppen.

Hun er alene, og han ved det.

Han sænker stemmen. „Kassåkomned, sagde jeg. *Nu!*“ Han træder et par skridt nærmere, og sneen knirker under hans fødder.

Og det er den nøgne sandhed – for hende som for alle andre kvinder her på egnen: Uanset hvor klog, dygtig og selvstændig man

er, skal der ikke mere til end en dum mand med et skydevåben for at få en ned med nakken. Riffelløbet er nu så tæt på, at hun stirrer lige ind i de to sorte evighedshuller. Han sænker det gryntende og svinger det om på ryggen, idet han griber tøjlerne. Muldyret gør et forskrækket hop, så hun klodset falder frem mod dets hals. Hun mærker McCullough grabse ud efter hendes lår, mens han med den anden hånd rækker om efter geværet. Han stinker surt af alkohol, og hans hænder er skurvede af snavs. Hver en celle i hendes krop krymper sig, da han rører hende.

Og så hører hun den: Nancys stemme i det fjerne.

Oh, what peace we often forfeit!

Oh, what needless pain we bear ...

Han løfter hovedet, og hun hører et højlydt *Nej!* Og i en fjern krog af sit sind bemærker hun forundret, at det var hende selv, det kom fra. Han hiver og slider i hende og forsøger at få fat om hendes talje, så hun er ved at miste balancen, og for sit indre blik ser hun sin fremtid forvandlet til noget dystert og grufuldt under hans stålsatte greb og varme ånde. Men kulden har gjort ham klodset, og han fumler i det, da han vender ryggen til hende og atter rækker om efter geværet. Det her er hendes chance. Hun griber ned i sadeltasken med venstre hånd, og da han vender sig, slipper hun tøjlerne, tager fat om hjørnet med højre hånd og svinger den tunge bog, så hårdt hun kan, lige *smask* i synet på ham. Hans gevær går af med et rungende brag, der giver genlyd mellem træerne, og hun hører sangen standse. Fuglene flager op i en flimrende sort sky af flaksende vinger. Idet McCullough falder, gør muldyret et bukkespring og styrter forskrækket frem, så det er lige ved at snuble over ham. Hun gisper og griber fat om sadelhornet for at holde sig fast.

Og så flyver hun af sted langs flodlejet med hjertet i halsen og blodet dunkende i ørerne. Hun overlader det til muldyrets sikre

instinkt at finde fast grund under hovene i det iskolde sprøjtende vand og tør ikke vende sig i sadlen for at se, om McCullough er kommet på benene og er sat efter hende.

1

Tre måneder tidligere

Alle var enige om, at det var usædvanlig varmt for september. Folk stod og viftede sig uden for butikken eller søgte tilflugt i skyggen under eukalyptustræerne, og forsamlingshuset i Baileyville emmede af ludsæbe og billig parfume. Folk sad som sild i en tønde i deres fine poplinkjoler og sommerhabitter (bortset fra de mindre heldige, som måtte gå i uld året rundt). Varmen bagte bræddevæggene, så træet gav sig og knagede i protest. Alice fulgte lige i hælene på Bennett, mens han banede sig vej langs den tætpakkede stolerække og undskyldte, hver gang nogen sukkende rejste sig for at lade dem passere, og det føltes, som om samtlige kroppe udstrålede varme som en bageovn, når de lænede sig bagud for at give plads.

„Undskyld. Beklager.“

Omsider nåede Bennett frem til to tomme pladser, og Alice satte sig rødme af forlegenhed og forsøgte at ignorere folks stjålne blikke. Bennett så ned på sit jakkerevers og børstede et imaginært støvkorn væk. Så fik han øje på hendes bluse.

„Skiftede du ikke?“

„Du sagde, vi var sent på den.“

„Men du kan da ikke vise dig uden for hjemmet i det der antræk.“

Hun havde forsøgt at lave *cottage pie* for at inspirere Annie til at

sætte noget andet end sydstatsmad på bordet. Men kartoflerne var blevet grønne, hun havde fejlvurderet komfurets varme, og fedtet var sprøjtet ud over hende, da hun kom kødet på stegepladen. Og da Bennett kom ind for at hente hende (tiden var selvfølgelig løbet fra hende), kunne han ikke for sin død forstå, hvorfor hun ikke bare kunne overlade madlavningen til husholdersken, når der var et vigtigt møde.

Alice anbragte hånden over den største af fedtpletterne og besluttede at lade den blive der den næste times tid. For det her ville komme til at tage en time. Eller to. Eller – Herren forbarme sig – tre.

Kirke og møder. Møder og kirke. Indimellem følte Alice Van Cleve det, som om den ene kedsommelighed bare afløste den anden. Samme morgen havde pastor McIntosh brugt næsten to timer i kirken på at udspe sin galde over de syndere, som nu tilsyneladende atter lagde ukristelige planer for den lille by. Nu sad han og viftede sig og så foruroligende klar ud til at tage ordet igen.

„Tag dine sko på,“ mumlede Bennett. „Nogen kunne se dig.“

„Det er varmen,“ sagde hun. „Mine engelske fødder er ikke vant til disse temperaturer.“

Hun følte snarere end så sin mands misbilligelse. Men hun var for varm og træt til at tage sig af det. Talerens stemme havde en søvndyssende virkning, så hun kun opfattede hvert tredje ord eller noget i den stil.

„... spirende ... bælg ... avner ... papirposer ...“

Ægteskabet, havde man sagt, ville være et eventyr. Rejse til et nyt land! Hun havde trods alt giftet sig med en amerikaner. Ny mad! En ny kultur! Nye oplevelser! Hun havde set sig selv i New York, i en nydelig spadsredragt i summende restauranter og på myldrende fortove. Hun havde glædet sig til at skrive hjem og prale af sine nye oplevelser. Åh, Alice Wright? Var det ikke hende, der giftede sig med den flotte amerikaner? Jo, jeg har fået et postkort fra hende – hun var i Metropolitan Opera, eller var det Carnegie Hall ...’

Ingen havde advaret hende om, at det ville medføre så meget tom snak hen over tynde porcelænskopper sammen med ældre tanter, så megen formålsløs stopning og quiltning eller – værre endnu – så mange dræbende kedelige prædikener. Endeløse, fodslæbende prædikener og møder. Åh, hvor disse mænd dog elskede lyden af deres egne stemmer! Hun følte det, som om hun fik skældud i timevis, fire gange om ugen.

De havde gjort holdt ved ikke mindre end tretten kirker på vejen hertil, men den eneste gudstjeneste, Alice havde nydt, var den i Charleston, hvor prædikanten havde talt så længe, at menigheden havde mistet tålmodigheden og, som efter fælles overenskomst, havde besluttet at synge ham i dørken – at overdøve ham med sang, indtil han fattede budskabet og noget forurettet lukkede sin religiøse biks for den dag. Hans forgæves forsøg på at få ørenlyd gennem den stadigt stigende målbevidste sang havde fået hende til at fnise.

Menigheden i Baileyville i Kentucky derimod, havde hun tidligere bemærket, virkede forstemmende henført.

„Tag dem nu bare på, Alice. Vil du ikke nok?“

Hun fangede mrs. Schmidts blik. Hun havde drukket te hos hende to uger tidligere og skyndte sig nu at se ligeud for ikke at virke *alt for* indladende, så hun blev inviteret igen.

„Tak, Hank, for de gode råd om opbevaring af frø. Jeg er sikker på, at du har givet os alle noget at tænke over.“

Idet Alice lod fødderne glide ned i skoene, tilføjede præsten: „Næ nej, rejs jer endelig ikke, de damer og herrer. Mrs. Brady har bedt om at få ordet for en kort bemærkning.“

Alice, som på dette tidspunkt havde lært, hvad det betød, smed skoene igen. En lille midaldrende kvinde gik op foran – den slags kvinde, hendes far ville have beskrevet som ‘velpolstret’ med den solide facon og fasthed, man forbandt med en kvalitetssofa.

„Det drejer sig om det opsøgende bibliotek,“ sagde hun. Hun viftede sig forsigtigt med en hvid vifte og rettede på hatten.

„Der har været visse *udviklinger*, som jeg gerne vil gøre opmærksom på. Vi er naturligvis alle opmærksomme på den ... øh ... *frygtelige* virkning, Depressionen har haft på dette stolte land. Så megen energi er gået til den blotte overlevelse, at mange andre aspekter af vores liv er gledet i baggrunden. Nogle af jer er måske vidende om præsidenten og mrs. Roosevelts *formidable* indsats for atter at vende bevågenheden mod læsning og lærdom. Nå, men tidligere på ugen var jeg så heldig at deltage i et teselskab med mrs. Lena Nofcier, der er forkvinde for bibliotekstjenesten i Kentuckys skoleforening, og hun fortalte os, at Works Progress Administration som en del af dette hjælpeprogram har indført et system med opsøgende biblioteker i flere stater – og sågar et par her i Kentucky. Nogle af jer har måske hørt om det bibliotek, de oprettede ovre i Harlan County? Ja? Godt, det har vist sig at være en *enorm* succes. Med mrs. Roosevelt som protektor og ...“

„Hun er anglikaner.“

„Hvad?“

„Roosevelt. Hun er anglikaner.“

Mrs. Bradys kinder bævrede. „Nå, men det skal ikke lægges hende til last. Hun er vores førstedame, og hun gør store ting for vores land.“

„Hun skulle hellere tage at kende sin plads og ikke sådan lave rav i den overalt.“ En pluskæbet mand i en lys hørhabit rystede på hovedet og så sig omkring efter bifaldende blikke.

På den anden side af midtergangen lænede Peggy Forrester sig frem for at rette på nederdelen netop i samme øjeblik, som Alice fik øje på hende, hvilket fik det til at se ud, som om Alice havde siddet og stirret på hende. Peggy skulede, stak sin lille næse i vejret og lænede sig til siden og mumlede noget til den unge kvinde ved siden af sig, som nu lænede sig frem og sendte Alice det samme uvenlige blik. Alice lænede sig tilbage og forsøgte at bremse den rødmen, der bredte sig over hendes kinder.

‘Alice, du vil aldrig falde til, medmindre du får dig nogle venin-

der,' sagde Bennett tit, som om hun kunne formilde Peggy Forrester og hendes flok af sure mokker.

„Din kæreste sender mig onde øjne igen,“ hviskede hun.

„Hun er ikke min kæreste.“

„Nå, men det troede hun, hun var.“

„Jeg har jo sagt det: Vi var bare børn. Jeg mødte dig, og ... altså, det hører alt sammen fortiden til.“

„Det ville jeg ønske, du ville fortælle hende.“

Han bøjede sig helt hen til hende. „Alice, din distancerede fæcon ... folk tror jo, at du er ... storsnudet ...“

„Jeg er engelsk, Bennett. Vi er ikke skabt til at være ... *indladende*.“

„Jeg mener bare, at jo mere du involverer dig her, jo bedre for os begge to. Det mener min far også.“

„Næ, gør han virkelig?“

„Lad nu være.“

Mrs. Brady sendte dem et hvast blik. „Som jeg var ved at sige: Works Progress Administration har, grundet succesen med lignende tiltag i nabostaterne, bevilget os midler til at etablere vores eget opfølgende bibliotek her i Lee County.“

Alice kvalte et gab.

På skænken derhjemme stod der et fotografi af Bennett i baseballdragt. Han havde lige lavet et *home run*, og hans ansigt strålede af en særlig intens glæde, som om han i det øjeblik oplevede noget transcendentalt. Hun ville ønske, at han ville se sådan på hende igen.

Men når Alice Van Cleve tillod sig selv at overveje sagen, forstod hun, at hendes ægteskab havde været kulminationen på en række tilfældige begivenheder, der startede med en knust porcelænshund, da hun og Jenny Fitzwalter spillede et spil indendørs badminton (det havde regnet – hvad søren skulle de ellers tage sig til?), eskalerende med tabet af hendes plads på sekretærskolen, fordi hun altid kom for sent, og endelig hendes åbenbart upassende vredesudbrud mod

hendes fars chef under julefesten. ('Men han tog mig på numsen, da jeg serverede pindemadder,' havde Alice protesteret. 'Vær dog ikke så vulgær, Alice,' svarede hendes mor med et gys.) Disse tre begivenheder havde – sammen med en hændelse, der involverede hendes bror Gideons venner, for meget rompunch og et ødelagt tæppe (hun havde ikke vidst, at der var alkohol i punchen! Det var der ikke nogen, der havde sagt noget om!) – fået hendes forældre til at foreslå, hvad de kaldte en 'lille tænkepause', hvilket i praksis betød 'Hold Alice inden døre'. Hun havde hørt dem snakke sammen i køkkenet: 'Sådan har hun altid været. Hun slægter din tante Harriet på,' havde hendes far affærdigende konstateret, og hendes mor havde ikke talt til ham i dagevis, som om tanken om, at Alice skulle være et resultat af hendes arvemasse, var så utilgiveligt krænkende.

Så mens Gideon var til en lind strøm af baller og cocktailparties, tilbragte weekend efter weekend hos sine venner eller festede i London hele den lange vinter, forsvandt hun gradvist fra sine venners invitationslister og sad sløvt derhjemme og syede halvhjertet på sjuskede broderier. Hendes eneste udflugter var, når hun ledsagede sin mor på visitter hos ældre slægtninge eller til møder i husmoderforeningen, hvor diskussionsemnerne fortrinsvis var kager og blomsterdekorationer og Butlers bog om helgenernes liv. Det var, som om de bogstavelig talt forsøgte at *kede* hende ihjel. Efter nogen tid holdt hun op med at spørge Gideon om, hvad der skete ude i verden, fordi det bare gjorde hende i endnu dårligere humør. I stedet surmulede hun over canastaspillet, snød vrissent i Monopoly og sad ved køkkenbordet med hovedet i hænderne og lyttede til radioen, som lovede hende en verden fjernt fra hendes egne kvælende omstændigheder.

Så da Bennett Van Cleve to måneder senere uventet dukkede op en søndag eftermiddag til præstens forårgudstjeneste med sin amerikanske accent, sit firskårne kæbeparti og lyse hår, medbringende en duft af en verden, der lå lysår fra det søvnige Surrey – ja, så kunne han helt ærligt have været klokkeren fra Notre Dame,

og hun ville have syntes, at tanken om at flytte med ham ind i et buldrende klokketårn var en herlig idé, og have sagt ja tak.

Mænd havde det med at stirre på Alice, og Bennett blev omgående betaget af denne elegante unge englænderinde med de store øjne, de korte lyse lokker og den klare ærkebritiske stemme, der ikke lød som noget, han nogensinde havde hørt hjemme i Lexington, og som – som hans far bemærkede – lignede en prinsesse med sine udsøgte manerer og forfinede måde at håndtere en tekop på. Da Alices mor afslørede, at de havde en indgiftet hertuginde i familien to generationer tilbage, var Van Cleve den Ældre næsten ved at dåne af henrykkelse. ‘En hertuginde? En rigtig hertuginde? Åh, Bennett, det ville da have glædet din kære mor, ikke?’

Far og søn var i Europa med en opsøgende delegation fra Combined Ministry of East Kentucky Under God for at studere praksis i de kristne trossamfund uden for Amerika, og mr. Van Cleve yndede at underholde om, hvordan han selv – til ære for sin afdøde hustru, Dolores’, minde – havde finansieret flere af delegationsmedlemmernes deltagelse. Han var måske nok forretningsmand, men det betød intet, *intet*, hvis det ikke foregik i Guds navn. Det forekom Alice, at han virkede noget konsterneret over St. Mary’s on the Commons menigheds begrænsede trosiver – og menigheden var så afgjort blevet overrumplet af pastor McIntosh, som havde truet med bål og brand i sin buldrende svovlprædiken (den arme mrs. Arbuthnot havde måttet eskorteres ud ad sideindgangen for at få vejret). Men hvad briterne savnede i from gudfrygtighed, bemærkede mr. Van Cleve gentagne gange, det havde de til gengæld i kirker, katedraler og *historie*. ‘Og er det måske ikke i sig selv en spirituel oplevelse?’

I mellemtiden havde Alice og Bennett travlt med deres egne knap så spirituelle oplevelser. De knugede hinandens hænder og tog afsked med lidenskabelige kærlighedserklæringer af den slags, der næres ved udsigten til forestående adskillelse. De udvekslede breve under hans ophold i Reims, Barcelona og senere det ulide-

ligt varme Madrid. Disse udvekslinger nåede et særlig feberagtigt højdepunkt, da han kom til Rom, og på hjemvejen var det kun en overraskelse for de allermest åndsfraværende familiemedlemmer, da Bennett friede, og Alice, med en iver som en fugl, der ser døren til buret gå op, tøvede et helt halvt sekund, inden hun sagde ja, ja og ja til sin nye elskovssyge – og virkelig nydeligt solbrændte – amerikaner. Hvem ville ikke sige ja til en flot mand med firskårent kæbeparti, der så på en, som om man var af silke? Alle andre havde tilbragt de seneste måneder med at se på hende, som om hun havde byldepest.

‘Åh, du er jo fuldkommen perfekt,’ havde Bennett sagt og holdt om hendes smalle håndled ude i hængesofaen i hendes forældres have. De havde slået kraverne op imod blæsten, og deres fædre så velvilligt til fra vinduet i biblioteket, hemmeligt lettede over forlovelsen af hver deres grunde. ‘Du er så fin og sart. Som en fuld-blodshest,’ fortsatte han på sit drævende amerikansk.

‘Og du er så flot. Som en filmstjerne.’

‘Min mor ville have elsket dig.’ Han strøg hende over kinden med fingeren. ‘Du ligner en porcelænsdukke.’

Nu, et halvt år senere, var Alice ret overbevist om, at han ikke længere betragtede hende som nogen porcelænsdukke.

De var blevet gift i al hast, med den begrundelse, at mr. Van Cleve var nødt til at vende tilbage til sine forretninger. Alice havde følt det, som om der var blevet vendt op og ned på hele hendes tilværelse. Hun var lige så ør af lykke, som hun havde været modløs hele vinteren. Alices mor pakkede hendes kuffert med samme næsten skamløse begejstring som den, hvormed hun havde fortalt alle sine bekendte om Alices vidunderskønne amerikanske mand og hans rige industrimagnatfar. Det kunne måske have været helt rart, hvis hun havde set ud til at være bare en lille smule ked af, at hendes eneste datter flyttede så langt væk. Men på den anden side havde Alice nok været tilsvarende henrykt over udsigten til at komme væk. Kun Gideon var tydeligvis ked af det, men hun

var ret sikker på, at han ville have glemt alt om hende ved næste weekendudflugt. 'Jeg kommer naturligvis og besøger dig,' havde han forsikret. De vidste begge to, at det ikke ville komme til at ske.

Bennett og Alices bryllupsrejse bestod af en fem dage lang skibsrejse tilbage til De Forenede Stater, og derefter gik turen fra New York videre til Kentucky over land. (Hun havde slået staten op i hjemmets leksikon og var blevet overrasket over, hvor meget der stod om hestesport. Det lød, som om hver dag var væddeløbsdag i Kentucky.) Hun hvinede af fryd over alting – deres store bil, den enorme oceandamper, det diamantvedhæng Bennett havde købt til hende i en butik i Burlington Arcade i London. Alice accepterede stiltiende at have mr. Van Cleve med på hele bryllupsrejsen. Det ville trods alt have været meget uhøfligt at efterlade den ældre mand alene, og det kunne ikke lægge en dæmper på hendes begejstring over udsigten til at forlade hjemmet i Surrey med de tyste stadsestuer og den permanente atmosfære af misbilligelse.

Hvis Alice var lettere utilfreds med, at mr. Van Cleve klæbede til dem som en burre, viste hun det ikke, men gjorde sit bedste for at være den mest indtagende udgave af sig selv. På båden mellem Southampton og New York havde hun og Bennett i det mindste mulighed for at spadsere alene sammen på dækket efter middagen, mens hans far arbejdede eller underholdt sig med de ældre ved kaptajnens bord. Bennett trak hende ind til sig med sine stærke arme, og hun løftede sin venstre hånd med den skinnende nye guldring og forundredes over, at hun, Alice, nu var *en gift kvinde*. Og så snart de var hjemme i Kentucky, tænkte hun, ville hun være *rigtig* gift – når de ikke længere skulle dele kahyt med hans far (forhæng eller ej).

'Det var ikke lige det antræk, jeg havde drømt om til vores bryllupsrejse,' havde hun hvisket iført pyjamasbukser og undertrøje. Hun følte sig ikke tilpas i mindre, efter at mr. Van Cleve senior en aften i halvsøvn havde forvekslet forhængen til deres køje med badeværelsesdøren.

Bennett kyssede hende på panden. 'Det ville under alle om-

stændigheder ikke føles rigtigt med min far så tæt på,' hviskede han tilbage og anbragte en lang pude imellem dem ('ellers risikerer jeg at miste besindelsen'). Så lå de dér, side om side og holdt kysk i hånden og lyttede til deres eget åndedræt, mens det store skibsskrog vibrerede under dem.

Når hun tænkte tilbage, var den lange rejse gennemsyret af hendes undertrykte længsel, flygtige kys bag redningsbåde og hendes fantasier, der løb af med hende, mens havet svulmede og faldt under dem. 'Du er så fin. Det bliver alt sammen anderledes, når vi kommer hjem,' mumlede han ind i hendes øre, og hun stirrede på hans smukt formede ansigt, begravede næsen ved hans duftende hals og spekulerede på, hvor meget længere hun kunne holde det ud.

Efter den endeløse biltur med ophold hos pastor dit, kapellan dat og provst dut hele vejen fra New York til Kentucky meddelte Bennett så pludselig, at de ikke skulle bo i Lexington, som hun havde troet, men i en lille by længere sydpå. De passerede Lexington og fortsatte ad smalle støvede veje gennem et landskab, hvor de spredte bebyggelser lå i tilfældige småklynger, overskygget af de kæmpestore skovklædte bjerge. Det var helt fint, forsikrede hun ham og forsøgte at skjule sin skuffelse ved synet af Baileyvilles hovedgade, som bestod af en klynge lave murstensbygninger med smalle sidegader, der ikke førte nogen steder hen. Hun holdt skam meget af landlivet. Og de kunne jo altid tage små udflugter til byen, ikke? Ligesom når hendes mor tog til London for at spise frokost på Simpson's-in-the-Strand. Hun kæmpede hårdt for at udvise samme positive indstilling, da det gik op for hende, at de skulle bo sammen med mr. Van Cleve, i hvert fald det første års tid. 'Jeg kan ikke lade min far være alene, mens han stadig sørger over min mor. Ikke endnu. Se dog ikke så modfalden ud, skat. Det er byens næststørste hus. Og vi får vores eget soveværelse.' Og da de omsider indtog det soveværelse, var alting naturligvis gået skævt på en måde, hun ikke havde ord til at beskrive.

Alice forsøgte at tilpasse sig livet i den lille by i Kentucky med samme sammenbidthed, som hun havde lagt for dagen på rideskolen og kostskolen. Det var *noget* af en kulturforandring. Hårdt presset kunne hun godt se en vis vild skønhed i landskabet med den høje himmel, de øde veje, det evigt foranderlige lys og bjergene med de tusindvis af træer, hvor der levede rigtige vilde bjørne, og hvor ørnene sejlede i glideflugt over trækronerne. Hun fyldtes med ærefrygt over, hvor stort alting var her, de enorme afstande der dominerede alt, så hele hendes vante perspektiv forrykkedes. Men sandt at sige, skrev hun til Gideon, var alt andet ved livet her faktisk temmelig trøstesløst.

Stemningen i det store hvide hus var trykkende, og den tavse husholderske Annie tog sig af det meste af husarbejdet. Huset var ganske vist stort, men det var proppet med gamle møbler, og hver eneste overflade var dækket af mrs. Van Cleves fotografier og nipsgenstande, som begge mænd straks hævdede var ‘mors yndlings’, hvis Alice forsøgte at flytte på dem. Mrs. Van Cleves strenge, fromme ånd svævede over det hele og lagde sig over hjemmet som et liglagen.

‘Mor ville ikke have brudt sig om, at puderne lå sådan, vel, Bennett? Næ nej, mor havde meget stærke holdninger til hynder og puder.’

‘Mor elskede sine broderede bibelord. Ja, sagde pastor McIntosh ikke, at han ikke kendte nogen kvinde i hele Kentucky, der syede så fine tungesting?’

Alt – stilheden, de tunge gardiner, de formelle måltider – var kvælende. Mr. Van Cleves konstante tilstedeværelse dominerede alt. Han bestemte, hvad de lavede, hvad de spiste, og hvordan de indrettede deres dag, og han kunne ikke klare at være udenfor. Selv hvis det bare var hende og Bennett, der spillede grammofonplader på deres værelse, kom han brasende ind. ‘Nå, nu hører vi nok musik, hvad? Åh, I skulle hellere tage at sætte noget Bill Monroe på. Der er ingenting, der slår gode gamle Bill. Kom

knægt, tag det der larmende jazz af og lad os få noget af gode gamle Bill i stedet.’

Hvis han havde fået et glas bourbon eller to, faldt disse bemærkninger tæt og hurtigt, og Annie opfandt grunde til at søge tilflugt i køkkenet, før han kunne nå at hidse sig op og finde grunde til at kritisere middagen. Han sørgede jo bare, mumlede Bennett så. Man kunne ikke bebrejde ham, at han ikke havde lyst til at være alene med de triste tanker.

Hun opdagede hurtigt, at Bennett aldrig sagde sin far imod. De få gange, hun havde åbnet munden og roligt bemærket, at, nej, faktisk havde hun aldrig været nogen stor ynder af svinekoteletter – eller at hun personligt fandt jazzmusik ret fornøjeligt – havde de begge to lagt gafferne fra sig og stirret på hende med rystet misbilligelse, som om hun havde smidt tøjet og danset nøgen på bordet. ‘Hvorfor skal du være så kontrær, Alice?’ havde Bennett en aften hvisket, efter at hans far var gået ud for at bjæffe sine ordrer til Annie. Hun indså hurtigt, at det var sikrere slet ikke at give udtryk for nogen holdninger.

Det gik ikke meget bedre uden for hjemmet. Indbyggerne i Baileyville betragtede hende på sikker afstand med det samme kritiske blik, som blev alt ‘fremmed’ til del. De fleste i byen var bønder, og de tilbragte tilsyneladende hele deres liv inden for en radius af nogle få kilometer og vidste alt om hinanden. Der var åbenbart nogle fremmede oppe i Hoffman Mining, som husede omkring fem hundrede familier fra hele verden under mr. Van Cleves overopsyn. Men eftersom de fleste af minearbejderne boede i firmaets huse deroppe, brugte mineselskabets butik, skole og læge og var for fattige til at have vogne eller heste, var der kun få af dem, der nogensinde kom til Baileyville.

Mr. Van Cleve og Bennett tog af sted til minen hver morgen i mr. Van Cleves bil og vendte først tilbage lidt over seks om aftenen. I mellemtiden forsøgte Alice så at få tiden til at gå i et hus, der ikke var hendes. Hun prøvede at blive venner med Annie, men Annie havde

travlt med husholdningen og lod hende tavst forstå, at hun ikke var interesseret. Alice havde tilbudt at lave mad, men Annie havde informeret hende om, at mr. Van Cleve var *meget* nøjeregnende med sin kost og kun brød sig om sydstatsmad, idet hun fuldstændig korrekt antog, at det ikke var noget, Alice havde forstand på.

De fleste husstande dyrkede deres egne grønsager og frugter, og der var ikke mange, der ikke havde en gris eller to og selv holdt høns. Der var en købmandsbutik med store sække med mel og sukker langs væggene og masser af konserver på hylderne. Og så var der byens eneste restaurant, Nice'N'Quick, med den grønne dør og skiltet, hvorpå der stod SKO PÅKRÆVET. Der blev serveret retter, hun aldrig havde hørt om før, såsom stegte grønne tomater og marvkål og noget, de kaldte *biscuits*, som var en slags scone. Hun forsøgte at gøre dem efter på det lunefulde komfur derhjemme, men resultatet blev ikke bløde og svampede boller som Annies, men faldt ned på tallerkenen med et tungt bump (hun kunne have svoret på, at Annie havde forhekset dem).

Et par gange var hun blevet inviteret til te hjemme hos byens damer, og hun prøvede virkelig, men opdagede hurtigt, at hun ikke havde noget at bidrage til samtalen med, eftersom hun var håbløs til at sy, hvilket syntes at være den lokale yndlingsbeskæftigelse, og ikke kendte nogen af dem, som sladderer drejede sig om. Og hvert eneste teselskab efter det første skulle åbenbart en tur omkring historien om, hvordan Alice havde budt på engelske *biscuits* til teen i stedet for *cookies* (noget de andre kvinder fandt hysterisk morsomt).

Så var det trods alt bedre bare at sidde på sengen i hendes og Bennetts værelse og genlæse de få dameblade, hun havde taget med fra England, eller skrive endnu et brev til Gideon, hvori hun forsøgte at lade være med at afsløre, hvor ulykkelig hun var.

Det gik op for hende, at hun simpelthen bare havde byttet det ene private fængsel ud med et andet. Visse dage kunne hun ganske enkelt ikke udholde tanken om endnu en aften med Bennetts far,

der sad og læste i Bibelen i den knirkende gyngestol på verandaen ('Guds ord burde være den eneste åndelige føde, vi har brug for, var det ikke sådan, vor mor sagde?'), mens hun sad i halvmørket, indhyllet i stanken fra de olievædede klude, de brændte for at holde myggene væk, og lappede hans tøj. 'Gud hader spild – de bukser er kun fire år gamle, Alice. De kan holde mange år endnu.') Alice knurrede for sig selv, at hvis Gud havde skullet sidde i halvmørket og lappe andre menneskers bukser, ville Han formentlig have købt nogle pæne nye hos Arthur J. Harmon's Gentleman's Store i Lexington i stedet, men udadtil smilede hun bare stramt og kneb øjnene sammen for at se stingene. Bennett derimod lignede det meste af tiden en mand, der var blevet narret til noget og ikke helt forstod, hvordan det var gået til.

„Hvad syv sytten er sådan et opsøgende bibliotek overhovedet for noget?“ Alice blev revet ud af sine tanker af et puf i siden. Det var Bennetts albue.

„De har et i Mississippi. De bruger både til at bringe bøgerne ud,“ råbte en eller anden nede bagerst i forsamlingshuset.

„Man kan jo ikke sejle op og ned ad floden her. Der er for lavvandet.“

„Planen er vist at bruge heste,“ sagde mrs. Brady.

„Vil de ride frem og tilbage langs floden? Det er jo vanvittigt.“

Den første bogforsendelse fra Chicago var allerede ankommet, fortalte mrs. Brady, og flere var på vej. Der ville være et bredt udvalg af skønlitteratur, fra Mark Twain til Shakespeare, samt praktiske bøger om madlavning, husholdning og børneopdragelse. Der ville sågar være tegneserier – en afsløring der vakte spredt jubel blandt børnene.

Alice så på uret og spekulerede på, hvornår hun ville få sin is. Det eneste gode ved disse møder var, at de ikke var spærret inde i huset hele aftenen. Hun frygtede allerede for, hvordan det ville blive til vinter, når det blev sværere for dem at finde grunde til at slippe hjemmefra.

„Hvem skal ride rundt med alt det? Vi mænd skal jo arbejde. Vi kan ikke fjante rundt med det seneste nummer af *Ladies' Home Journal*, eller hvad det nu hedder.“ Der lød dæmpet latter rundt omkring.

„Tom Faraday kan nu ellers godt lide at kigge på dameundertøjet i postordrekatalogerne. Jeg hører, at han tilbringer timevis med dem ude på lokummet!“

„Mr. Porteous!“

„Det er ikke mænd, det er kvinder,“ lød en stemme.

Der blev helt stille.

Alice vendte sig om for at se. En kvinde stod lænet op ad døren bagerst i salen i en mørkeblå bomuldsfrakke med opsmøgede ærmer. Hun havde læderbukser og snavsede støvler på, var sidst i trediverne eller først i fyrrerne og havde et smukt ansigt og det lange mørke hår sat op i en rodet knold.

„Det er kvinder, der rider rundt med bøgerne.“

„Kvinder?“

„Alene?“ spurgte en mand.

„Så vidt jeg ved, forsynede den gode Gud dem med to arme og to ben ligesom mænd.“

Der lød spredt mumlen i forsamlingen. Alice stirrede nysgerrigt på kvinden.

„Mange tak, Margery. Ovre i Harlan County er det seks kvinder, og det hele kører på skinner. Og vi vil som sagt få en tilsvarende ordning her. Vi har allerede to bibliotekarer, og mr. Guisler har været så elskværdig at stille et par af sine heste til rådighed. Tillad mig at benytte lejligheden til at takke ham for hans gavmildhed.“

Der lød overrasket mumlen i lokalet, og Alice bemærkede en vis utilfredshed.

Mrs. Brady vinkede den yngre kvinde frem. „Mange af jer kender allerede miss O'Hare ...“

„Ja tak, vi kender alt til familien O'Hare ...“

„Så ved I også, at hun de seneste par uger har arbejdet hårdt for at få det hele stablet på benene. Vi har også Beth Pinker – rejs dig, Beth!“ En fregnet ung kvinde med mørkeblondt hår rejste sig forlegent og satte sig skyndsomst ned igen. „Hun arbejder sammen med miss O’Hare. Grunden – eller en af grundene – til, at jeg indkaldte til dette møde, er, at vi har brug for flere kvinder med et vist kendskab til litteratur og bøger, så vi kan komme videre med dette yderst agtværdige projekt.“

Hestehandleren mr. Guisler løftede hånden og rejste sig. Efter et øjeblikks tøven tog han ordet og sagde med afdæmpet fasthed: „Jeg vil bare sige, at jeg synes, det er en fin idé. Min mor var en læsehest, og jeg har tilbudt at huse biblioteket i min gamle kostald. Efter min mening burde alle hæderlige personer her støtte projektet. Mange tak.“ Han satte sig igen.

Margery O’Hare stod tilbagelænet oppe foran og så roligt ud over forsamlingen. Alice bemærkede, at der bredte sig en bølge af misfornøjelse i lokalet, og at det virkede, som om den var rettet mod hende. Hun bemærkede også, at Margery O’Hare virkede ligeglad.

„Vi har et stort område at dække,“ tilføjede mrs. Brady, „og vi kan ikke klare os med kun to kvinder.“

En dame oppe foran i salen spurgte: „Hvad omfatter det? Denne ridende bibliotekstjeneste?“

„Tja, blandt andet at ride ud til nogle af vores fjernereliggende beboelser med læsestof til dem, som ikke selv kan komme på biblioteket på grund af for eksempel sygdom, skavanker eller manglende transportmuligheder.“

Hun bøjede hovedet, så hun kunne kigge hen over halvbrillerne. „Tillad mig at tilføje, at dette tiltag skal hjælpe med at udbrede dannelse og viden til de steder, hvor man for øjeblikket i sørgelig grad mangler begge dele. Vores præsident og hans hustru mener, at dette projekt kan bringe viden og dannelse tilbage i højsædet i livet på landet.“

„Min kone skal ved den søde grød ikke ud at ride i nogen bjerge,“
lød det nede fra salen.

„Du er bare bange for, at hun ikke kommer hjem til dig igen,
Henry Porteous.“

„I må få min. Jeg ville klappe i mine små hænder, hvis hun red
sin vej og aldrig kom tilbage!“

Latteren rungede gennem rummet.

Mrs. Brady hævdede frustreret stemmen. „Stille, de herrer! Det er
mit håb, at nogle af vores damer vil melde sig for at bidrage til den
gode sag. Heste og bøger er på plads. Man vil skulle bruge fire dage
om ugen på udbringning. Det vil blive lange dage, vores smukke
områdes topografi taget i betragtning, men det er min overbevis-
ning, at arbejdet bærer lønnen i sig selv.“

„Hvorfor gør du det så ikke selv?“

„Jeg ville gerne, men som mange af jer vil vide, har jeg problemer
med hoften. Doktor Garnett har advaret mig og sagt, at det vil være
for krævende med så mange timer på hesteryg. Ideelt set søger vi
efter frivillige blandt byens yngre damer.“

„Det er ikke sikkert for en ung kvinde at ride alene. Jeg er imod
det!“

„Det sømmer sig ikke. Kvinderne bør blive hjemme og passe
husholdningen. Hvad bliver det næste? Kvinder i minerne? Kvinder
der kører tømmertransporter?“

„Herren se i nåde til Kentuckys økonomi, Simmonds, for hvis du
ikke forstår, at der er en verden til forskel på en tømmertransport og
Shakespeares *Helligtrekongersaften*, så ved jeg virkelig ikke, hvordan
det skal gå.“

„Familierne burde læse Bibelen. Intet andet. Hvem skal i øvrigt
holde øje med, hvad der bliver bragt ud? Du ved, hvordan de er
deroppe nordpå. De kan finde på at sprede alle mulige vanvittige
idéer.“

„Det er bøger, Simmonds. Sådan nogle som du blev undervist
efter, da du var barn. Skønt, nu jeg tænker tilbage, synes jeg at

erindre, at du var mere interesseret i at hive pigerne i fletningerne end i at læse.“

Folk grinede.

Ingen meldte sig. En kvinde på stolerækken foran kiggede på sin mand, men han rystede diskret på hovedet.

Mrs. Brady hævede hånden. „Åh, det havde jeg nær glem! Det er *betalt* arbejde. Vederlaget vil beløbe sig til omkring 28 dollars om måneden. Hvem melder sig?“

Der lød spredt mumlen i salen.

„Jeg kan ikke,“ sagde en kvinde med højt opsat rødt hår. „Ikke med fire småbørn under fem år.“

„Jeg forstår bare ikke, hvorfor vores regering spilder surt tjente skattepenge på bøger til folk, der ikke engang kan læse,“ sagde den pluskæbede mand nu. „Halvdelen af dem går jo ikke engang i kirke.“

Mrs. Brady lød desperat nu. „En måneds prøvetid. Kom nu, de damer. Jeg kan ikke vende tilbage til Mrs. Nofcier og fortælle hende, at der ikke var en eneste her i Baileyville, der meldte sig frivilligt. Hvad vil hun ikke tænke om os?“

Ingen sagde noget. Tavsheden videde sig ud og blev trykkende. Til venstre for Alice bumpede en bi dovent mod vinduesruden.

Mrs. Brady så ud over forsamlingen. „Kom nu, folkens. Skal det da virkelig ende som ved velgørehedsarrangementet for de forældrelose? Ikke en eneste? Nej? Nå ... så bliver Izzy den første.“

En lille, næsten kuglerund ung kvinde, der sad halvvejs skjult midt i den tætpakkede forsamling, slog hånden for munden. Alice så snarere end hørte pigens læber forme protesten: „Mor!“

„Det var én frivillig. Min lille pige er ikke bange for at gøre sin pligt for fædrelandet, vel, Izzy? Andre?“

Ingen sagde noget.

„Ikke en eneste? Synes I da ikke, at det er vigtigt at lære noget? Synes I ikke, at det er vigtigt at opmuntre vores mindre velstillede familier til at søge lærdom og dannelse?“ Hun stirrede ud over forsamlingen. „Nej? Det var ikke det svar, jeg havde forventet.“

„Jeg melder mig,“ sagde Alice ud i stilheden.

Mrs. Brady kneb øjnene sammen og skyggede for øjnene med hånden. „Er det mrs. Van Cleve?“

„Ja, det er det. Alice.“

„Du kan ikke melde dig,“ hviskede Bennett indtrængende.

Alice lænede sig frem. „Min mand fortalte mig netop, at han er en stærk tilhænger af, at man gør sin borgerpligt, ligesom hans kære mor var, så jeg melder mig med glæde frivilligt.“ Det prikkede i huden, da alles blikke vendte sig mod hende.

Mrs. Brady viftede sig lidt mere energisk. „Men ... du kender ikke området heromkring, søde ven. Jeg tror ikke, det ville være klogt.“

„Nej,“ hvæsede Bennett. „Du kender intet til egnen her, Alice.“

„Jeg skal nok vise hende rundt.“ Margery O’Hare nikkede til Alice. „Jeg rider ruterne sammen med hende de første par uger. Vi kan holde hende i nærheden af byen, indtil hun er blevet mere stedkendt.“

„Alice, jeg ...“ hviskede Bennett. Han kiggede nervøst hen på sin far.

„Kan du ride?“

„Jeg har redet, siden jeg var fire år gammel.“

Mrs. Brady vippede tilfreds bagud på hælene. „Nå, jamen meget vel. Så har du allerede to bibliotekarer mere, O’Hare.“

„Det er da en begyndelse.“

Margery O’Hare smilede til Alice, og Alice smilede tilbage uden at tænke over det.

„Altså, jeg synes overhovedet ikke, at det er nogen god idé,“ sagde George Simmonds. „Og jeg agter at skrive til guvernør Hatch i morgen og meddele ham det. Jeg mener, at det er den direkte vej til ulykker, sådan at sende unge kvinder ud alene på egen hånd. Og førstedame eller ej, så kan jeg ikke se andet, end at denne uigennemtænkte idé kun vil føre ugudelige tanker og slet opførsel med sig. Farvel, mrs. Brady.“

„Farvel, Simmonds.“

Forsamlingen begyndte tungt at rejse sig fra stolerækkerne.

„Vi ses ved biblioteket mandag morgen,“ sagde Margery O’Hare, idet de trådte ud i sollyset. Hun rakte hånden frem mod Alice. „Kald mig bare Marge.“

Hun så op mod himlen, anbragte en bredskygget hat på hovedet og gik med lange skridt hen mod et muldyr, som hun hilste på med samme entusiasme, som var det en kær gammel ven, hun lige havde mødt på gaden.

Bennett så efter hende. „Mrs. Van Cleve, jeg ved ikke, hvad det er, du har gang i.“

Først da han havde gentaget det, kom Alice i tanke om, at det faktisk var hendes navn nu.